
Gazdasági agrármérnök hallgatók internetezési szokásai és domainválasztási preferenciái

Dövényi-Nagy Tamás

Debreceni Egyetem Agrártudományi Centrum,
Mezőgazdaságtudományi Kar,
Földműveléstani és Területfejlesztési Tanszék, Debrecen
draconius@gmx.net

ÖSSZEFOGLALÁS

Egy, a Debreceni Egyetem Agrártudományi Centrum gondozásában megjelenő internetes portál felépítésének és elindításának megalapozásához végzett kérdőíves felmérés eredményei alapján:

- A szolgáltatás rövidtávon jellemző célcsoportja a hazai felnőtt lakosság átlagánál aktívabb internet-felhasználó, heti 5,9 óra átlagos weben eltöltött idővel.
- Internetezési szokásaikba – melynek markáns területe a kulcsszavas információkeresés ill. friss hírek böngészése – beleillik egy elsősorban mezőgazdasági hírek, cikkek, publikációk rendszerezésével és archiválásával foglalkozó, kereshető adatbázisokra épülő szakportál.
- A névadás szempontjából könnyen megjegyezhető, mezőgazdaságra utaló, rövid domaint preferálnak. A választáskor nem játszik szerepet az ékezetek és az esetleges idegen hangzású szavak használata.
- A 43 szabad domain listájából történő választás eredményét a válaszadók részéről tapasztalható, a domain hosszára, a rövidítés használatára vonatkozó ellenmondásoktól, továbbá a domain nevek esetében tapasztalható múltó divattól (-online, -net, -lap végződés) megtisztítva az agrarunio, agroland, farmvilag, infoagro, farmland sorrend alakulna ki.
- Az egyéni ötletek közül a magyargazda.hu, agrotrend.hu, agromester.hu, agronomus.hu nevek értékelhetők.

Kulcsszavak: internet felhasználási statisztika, domain választási preferencia, gazdasági agrármérnök

SUMMARY

The findings below are based on a questionnaire survey carried out in order to establish an internet-based service at the Center of Agricultural Sciences of Debrecen University:

- The typical target group of the service in the short run with a weekly average of 5.9 hours on the web is more active than that for average Hungarian, adult Internet users.
- A professional webportal with a searchable database, primarily incorporating an archive of organized agricultural news, articles, publications, fits well into the internet habits of the target group, which mainly consists of keyword-based information searches and browsing of the latest news.
- The group prefers a short, easily recognizable domain name that refers to agriculture. Accents and foreign sounding words are not taken into account during selection.
- As result of the choice from 43 eligible domains, the order would be the following: agrarunio, agroland, farmvilag, infoagro, farmland.
- The names of magyargazda.hu, agrotrend.hu, agromester.hu, agronomus.hu are acceptable from the individual ideas.

Keywords: Internet browsing habits, domain choice preferences, economic agricultural engineers

BEVEZETÉS

A dolgozat egy, a Debreceni Egyetem Agrártudományi Centrum gondozásában megjelenő internetes portál felépítésének és elindításának megalapozásához végzett kérdőíves felmérés eredményeit tartalmazza. A vizsgálat választ keresett az egyetemi hallgatóság internetezési szokásainak kérdéseire, különös tekintettel a weben eltöltött időre, a leglátogatottabb oldalakra, az információkeresés módjaira, valamint a válaszadók kompetenciájára és preferenciájukra a domainválasztás kérdéskörében.

A válaszok kiértékelésétől elsősorban az oldal szolgáltatásainak fontossági sorrendbe állítása, vagyis a programozási munkák időbeosztásának megállapítása kapcsán várható segítség. Választ vártunk ezen túl magának a portálnak az elnevezésére vonatkozóan.

ANYAG ÉS MÓDSZER

Bár egy általános mezőgazdasági információt nyújtó internetes portál célközönsége hosszú távon sokkal átfogóbb kell, hogy legyen, a reális kép pillanatnyilag az agrár-felsőoktatás hallgatóinak dominanciáját mutatja. Számottevő aktivitás várható még a szakigazgatásban dolgozók munkahelyi internet elérésének köszönhetően, ugyanakkor a piac, különösen pedig a termelés szereplőinek tömeges megjelenésére még várunk kell.

A 15 évnél idősebb magyar lakosság 15 százaléka használja az internetet kisebb-nagyobb gyakorisággal, ezzel hazánk Európában az utolsó helyek egyikét foglalja el (GfK Hungary, 2003). A felsőoktatás hallgatóinak ezzel szemben szinte 100 százaléka internetezik több-kevesebb rendszerességgel.

A gyakori (hetente többször) internetezők nagyobb része már rendelkezik otthoni internet előfizetéssel és 40 százalékuk legalább 11 órát tölt egy héten aktív internetezéssel. Az otthoni internet előfizetéssel rendelkezők 23-23 százaléka ADSL, BDSL, illetve TV-kábel kapcsolattal csatlakozik a világhálóra (Net Research Center, 2003).

Az egyetemi hallgatók dominanciájának egyik oka a felsőoktatási intézményekben főként ingyenesen vagy olcsón elérhető nagy sávsebességű internet hozzáférés, melynek letöltési sebessége nem hasonlítható az ADSL, BDSL megoldáshoz, és a kábeles kapcsolatot is lekörözi. Míg a modern, multimédiás megoldásokban gazdag internetes tartalmakat meglehetősen kényelmetlen és

hosszadalmas hagyományos telefonvonalra alapozott kapcsolattal elérni, az egyetemi infrastruktúra kényelme információs „mindenevővé” teszi felhasználóit.

A célközönségnek megfelelően elsősorban nappali tagozatos egyetemi hallgatók körében végzett felmérés során 121 kiértékelhető kérdőív került feldolgozásra. A kérdőívek kitöltésére 2003. október 12. és 29. között került sor.

Az eredmények között tárgyalt jelölések a kérdőíven használt, az egyes kérdéscsoportoknak megfelelő kódolást követi.

EREDMÉNYEK

A válaszadók általános jellemzése, kapcsolatuk a mezőgazdasággal

A válaszadók nemek szerinti megoszlása (A1) 70,2% nő illetve 29,8% férfi.

A válaszadók életkora (A2) 19 és 24 év közé esik. Egyetemi hallgatók lévén (A4) legmagasabb iskolai végzettségük (A3) túlnyomórészt középiskola. A válaszadók 3,3 százaléka rendelkezik már valamilyen akkreditált felsőfokú végzettséggel.

A megkérdezettek családjainak (A5) 60,3 százalékában, míg az ismeretségi köröknek (A6) 86,8 százalékában folyik mezőgazdasághoz köthető tevékenység, vagyis a válaszadók csupán 13,2 százaléka nem kötődik valamilyen formában közvetlenül vagy közvetetten a mezőgazdasághoz.

A megkérdezett egyetemi hallgatók 2,5 százalékának (3 fő) kivételével mindenki (97,5%) elképzelhetőnek tartja, hogy a mezőgazdasági szektorban helyezkedjen el (A7), vagy azzal szoros kapcsolatban álló tevékenységet végezzen. A legnépszerűbb terület a kereskedelem, melyet a válaszadók 77,7 százaléka jelölt meg. Ezt követi a szakigazgatás (24,0%), termelés (19,8%), szakoktatás (10,7%), élelmiszeripar (12,4%), végül a feldolgozóipar (5,8%). A szektor más területeit (19,8%) megjelölők főként pénzügy-számvitel vonalon képzelik el jövőjüket.

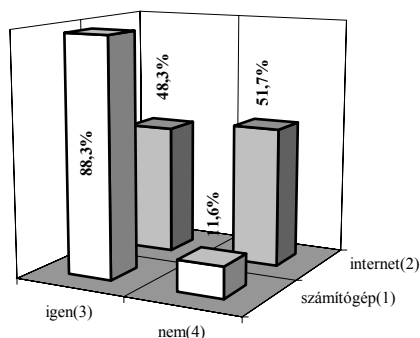
Míg a válaszadók 25,6 százaléka a felsorolt területek közül csak egyet jelölt meg, 12,4 százalékuk két, 6,6 százalékuk három, 0,8 százalékuk pedig öt különböző területen is dolgozna.

A válaszadók kompetenciájának vizsgálata

A vizsgált személyek körének 88,3 százaléka rendelkezik számítógéppel (B1) (1. ábra). Állandó internet-hozzáférésre 48,3 százalékuknak van módja (B2). Az internetezés jellemző helyszínére (B3) adott válaszok alapján a legtöbben (58,0%) iskolájukból, 34,5% otthonról, 19,3% kollégiumból, 16,8% nyilvános helyről (netcafé), 2,5% munkahelyéről böngészik a hálót. 11,8% jelölte meg az elérés „egyéb” módját, mely a tágabb családot vagy ismerősöket takar (2. ábra).

Az átlagos válaszadó hetente 5,9 órát tölt böngészéssel (B4). (A szélsőértékek e tekintetben heti 42 illetve 0 óra.) A világhálóval több mint három éve találkozott először (3,25 év) (B5). A legfiatalabb netezők egy, az öreg rókák pedig hat éve ismerik a hálót.

1. ábra: Számítógéppel és állandó internetkapcsolattal való ellátottság a válaszadók körében

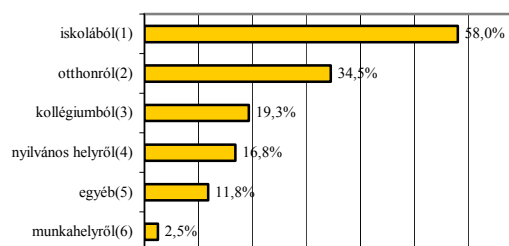

	igen(3)	nem(4)
■ számítógép(1)	88,3%	11,6%
■ internet(2)	48,3%	51,7%

Forrás: Saját

Figure 1: PC and internet penetration
PC(1), internet(2), yes(3), no(4)

2. ábra: Az internethasználat jellemző helye

Forrás: Saját

Figure 2: Place of internet use
school(1), home(2), dormitory(3), public place(4), other(5), workplace(6)

Az internetezésben való jártasságot firtató kérdésre (B6) adott válaszok alapján 5,0% éppen csak ismerkedik a háló rejtelmeivel, 27,5% kezdőnek tartja magát és esetenként segítségre szorul. 49,2% vallja magát közepesen képzettnek, aki egyedül is elboldogul, míg 18,3% gyakorlott felhasználó. Az átlagos felhasználó képzettsége nem egészen éri el a közepes szintet.

A számítógép-kezelés területén vélt képességek esetében (B7) 3,3% most tanulja, 22,3% elemi, kezdő szintű, esetenként segítséget is kérő, 51,2% közepesen jártas, 21,5% pedig gyakorlott felhasználó, több programot is magas szinten kezel. Az átlagos felhasználó jártassága ebben az esetben sem éri el a közepes szintet.

Internetelési szokások a megkérdezettek körében

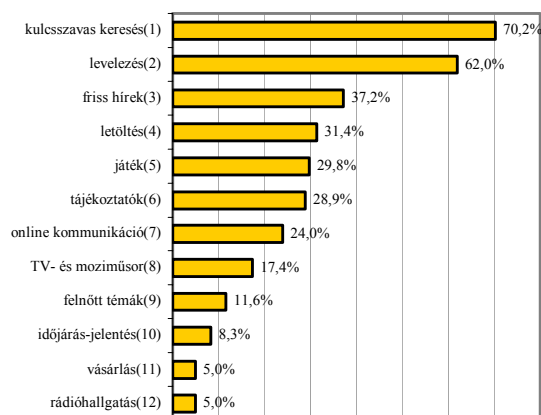
Kezdőlapként (C1) 56 fő jelölt meg adott oldalt. 44,6 százalékuk a *startlap.hu* klasszikus portált választotta, ezt követi 16,1 százalékkal az *Origo*, hazánk leglátogatottabb portálja, a harmadik helyezett pedig a *haon.hu* és a *date.hu* (5,4%). Más

portál vagy oldal előfordulása csupán eseti jellegű (*webportal.hu, freemail.hu, primposta.hu, index.hu*).

A böngészés során felkeresett oldalak közül a leggyakrabban látogatott (C2) a *freemail.hu* (egyben *Origo* aloldal), melyet a válaszadók (N=77) 50,6 százaléka jelölt meg. Második a *Startlap* és az *Origo* egyaránt 23,4 százalékkal. A Debreceni Egyetem hallgatói regisztrációs rendszere, a *Neptun* 20,8 százalékkal dobogós, a *HAON* (Hajdú Online regionális portál) pedig 14,3 százalékkal az utolsó 10% fölött teljesítő oldal. A kérdésre válaszként kapott 206 oldal 49,5 százalékát a fenti öt honlap adja.

Az internetezési szokások (C3, 3. ábra) tekintetében meggyőző fölényrel vezet a kulcsszavas információkeresés (70,2%) és a levelezés (62,0%). Ezeket követi a friss hírek tanulmányozása (37,2%), a zenék, szoftverek letöltése (31,4%), a játékok (29,8%), majd a termékek, szolgáltatások tájékoztatójának böngészése (28,9%). A megkérdezettek 24,0 százaléka választja az online kommunikációt (chat, fórum) formáit, 17,4% TV- és moziműsort keres, 11,6% érdeklődik felnőtteknek szóló tartalom iránt, 8,3% figyeli az időjárás-előrejelzéseket, végül 5,0% vásárol a hálón, vagy hallgat online rádióadásokat.

3. ábra: Az internethasználat jellemző területei

Forrás: Saját

Figure 3: Characteristic areas of internet use indexed searching(1), email(2), news(3), downloads(4), games(5), product descriptions(6), online communication(7), TV, movie(8), adult content(9), weather forecast(10), shopping(11), online radios(12)

Az információkeresés módjainak népszerűségét vizsgálva (C4) 75,2 százalékkal szinte egyeduralkodó a kulcsszavas keresés. A katalógusok böngészését a felhasználók 24,8 százaléka választja, az esetek többségében a kulcsszavas keresés után. A *Startlap* mint leggyakoribb kezdőlap és a katalógus alapján történő keresés csekély részesedése látszólagos ellentmondás, a klasszikus portál kezdőoldalának népszerűségét mutatja, aloldalai pedig leginkább a *Google* használata után jutnak szerephez.

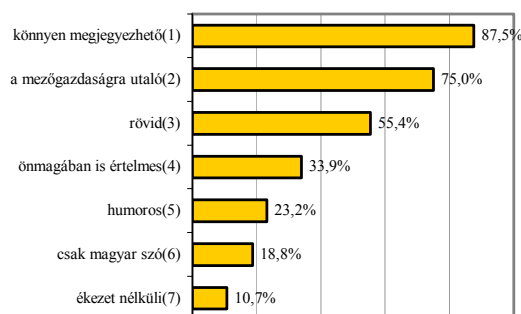
A szakmai adatbázisokban való kutatás, illetve a keresés más módjainak igénybevétele nem jellemző.

Válaszadói szempontok egy horizontális agrárportál névadásánál

A névadás szempontjait sorba rendezve (E1) 44,6 esetben (50%) került az élre a könnyű megjegyezhetőség, 31,3 esetben (35%) a mezőgazdaságra való utalás és 12,5 esetben (14%) a rövidség. Az ékezetes szavak használata (mint esetenként zavaró lehetőség) minden szempont szerint vizsgálva a legkevésbé fontosnak tűnik.

A 4. ábrán a vizsgált szempontok első három helyen szerepeltetésének aránya látható. A sorrend ebben az esetben sem változik.

4. ábra: A névadás szempontjai az első három helyen történő említés sorrendjében

Forrás: Saját

Figure 4: Aspects of domain choice in the order of three most preferred

easy to memorize(1), referring to agriculture(2), short(3), makes sense in its own(4), funny(5), Hungarian word(6), without accent(7)

A domain-név¹ hosszát illetően (E2) az átlagos megkérdezett 9 karakternél² (9,04) húzza meg a határt. A legrövidebb választás 3, míg a leghosszabb 15 betű.

Az agrártémában jelen lévő honlapok ismertsége (E3) az átlagot tekintve elenyésző. Egyedül az *fvm.hu*, a *balintgazda.hu* és a *HAON gazdafigyelo.hu* című rovata hangzik ismerősen néhány válaszadónak, a látogatottság azonban ezekben az esetekben is eseti.

A felsorolásban szereplő honlapok névadását egytől tízig terjedő skálán értékelve (E3, 1. táblázat) az első helyre a *farmvilag.hu* került 7,05 átlagpontszámmal. Második helyezett a *balintgazda.hu* 6,9 ponttal, majd a *gazdaszemle.hu* következik (6,73 pont). A *farmvilag* és a *gazdaszemle*

¹ Alfánumerikus karakterekből álló műszaki azonosító, amelyet elsősorban a könnyebb megjegyezhetősége miatt az internetes kommunikációhoz nélkülözhetetlen internet címek helyett használnak. (*Domainregisztrációs Szabályzat*) Pl. origo.hu, startlap.hu.

² A karakterek a számítógépen ábrázolható jelek. Általában betűket, számjegyet, szóközt, írásjeleket és speciális jeleket jelentenek, a domain névben használható karakterek köre azonban – egyéb megkötések mellett – a latin abc ékezet nélküli kisbetűire (a-z), a numerikus karakterekre (0-9), továbbá a kötőjelre korlátozott (-).

mint potenciális domain került a listába, tehát egyik esetben sem létező honlapról van szó. Hasonlóan az *agrarunio.hu* névhez, mely 6,34 ponttal a harmadik lett a még nem foglalt nevek között (a teljes listában a 4.).

1. táblázat

A szubjektív válaszadói értékelés során legtöbb pontszámot elért domain nevek

Helyezés(1)	Domain	Pontszám(2)
1	farmvilag	7,05
2	balintgazda	6,90
3	gazdaszemle	6,73
4	agrarunio	6,66
5	gazdafigyelo	6,56

Forrás: Saját

Table 1: Domain names with the highest scores
Place(1), Score(2)

A középmezőnyben foglal helyet a szabad domainek egy másik csoportja: *farmgazda.hu* 5,85 pont (12.); *farmland.hu* 5,69 pont, (13.); *farm.hu* 5,56 pont (16).

Az értékelőket szemmel láthatóan nagyon zavarták a rövidítések. Abban az esetben, ha nem azonosítható azonnal, minek a rövidítéséről van szó, a pontszámok alapján a domainek a sor legvégére kerültek. Egyedül az *fvm.hu* tudott feljebb kerülni, 18. a 29 lehetőség közül.

A kizárólag szabad, tehát még be nem jegyzett domain neveket tartalmazó listából maximum ötöt választva (E5, 2. táblázat) a válaszadók 24,3 százaléka jelölte meg az *agrarhirek.hu* nevet. Második helyezett holtversenyben az *agrarunio.hu* és az *agraronline.hu* 23,4 százalékkal. A dobogó utolsó fokán 25 szavazattal (22,5%) áll az *agrarlap.hu*.

KÖVETKEZTETÉSEK

A vizsgált célcsoport nagy valószínűség szerint tényleges közönségét képezheti egy agrárportálnak, hiszen csak 13,2 százalékuk nem kötődik valamilyen formában a mezőgazdasághoz, valamint 2,5 százalékuk nem dolgozna a szektorban.

A válaszadók 88,3 százaléka rendelkezik számítógéppel, 48,3 százalékuk pedig állandó internet hozzáféréssel, vagyis az átlagnál nagyobb kompetenciával bírnak a web területén. Internetezési szokásaikat tekintve a portál szolgáltatásainál a hangsúlyt a hírek, cikkek, publikációk archiválására kell helyezni, az ehhez kapcsolódó kulcsszavas keresőmotorral együtt.

A domain kérdéskör válaszai azt mutatják, hogy a válaszadók nem tudtak elvonatkoztatni a magyar portálfejlődés sztereotípiáitól. Legalábbis erre utal az

2. táblázat

A válaszadás során a legtöbbször az első öt helyen szerepeltetett név

	Domain	Szavazat(1)	%
1.	agrarhirek	27	24,3
2.	agraronline	26	23,4
	agrarunio	26	23,4
3.	agrarlap	25	22,5
4.	magyarmg	20	18,0
	agrarfigyelo	20	18,0
	agroland	20	18,0
5.	agrofigyelo	18	16,2
	agartudomany	18	16,2
6.	farmvilag	16	14,4
7.	agranet	15	13,5
8.	farmervilag	14	12,6
9.	infoagro	13	11,7
	agrobusiness	13	11,7
	farmland	13	11,7
	topagrar	13	11,7

Forrás: Saját

Table 2: Most preferred top 5 domains
Votes(1)

Az egyéni ötletek közül a *magyargazda.hu*, *agrotrend.hu*, *agromester.hu*, *agronomus.hu* tűnik használhatónak. Ezek mellett természetesen még rengeteg ötlet érkezett, melyek túlnyomórészt a humorra építenek, illetve a mezőgazdaság egy-egy részterületét emelik ki, nem téve így eleget az általános agrárportál nevével szemben támasztott követelményeknek.

agrarhirek.hu első helye, ami a magyar portálok jellemzően tartalomszolgáltató szerepének tulajdonítható.

A névadási klisék, szokások egyre gyorsabb változása megkérdőjelezheti az *agraronline* és az *agrarlap* név sorsát. Ellentmondás, hogy az értékelők döntésük során nem vették figyelembe a korábbi kérdésekre adott válaszaikat. A domain hosszának, a rövidítés használatának ellentmondása nélkül az *agrarunio*, *agroland*, *farmvilag*, *infoagro*, *farmland* sorrend alakulna ki.

Érdekes tény, hogy a válaszadók 82,9 százaléka szerepeltetett válaszaiban idegen hangzású domain, vagyis ez láthatóan nem tűnik korlátozó tényezőnek. 40,5% a farm, 27,0% a land szót is természetesnek veszi, hiszen a legjobb öt választás között szerepeltet ezeket tartalmazó neveket.

IRODALOM

GfK Hungary (2003): Internet-használat Közép- és Kelet-Európában.
<http://www.gfk.hu/sajtokoz/majus2003/internetcee.htm>
Magyarországi Internet Szolgáltatók Tanácsa Tudományos

Egyesülete: Domainregisztrációs Szabályzat (2003):
<http://www.domain.hu/domain/szabalyzat.html>
Net Research Center (2003): Otthoni Internet-használat.
<http://www.nrc.hu/?page=hirek>